

**Хроніка культурного життя Кіровоградщини
(оглядова довідка за матеріалами преси та неопублікованими
документами за вересень 2020 року)**

Загальні питання

22 вересня в обласному центрі відзначили День партизанської слави. Вшанувати героїчний подвиг партизан і підпільників Другої світової війни на Меморіальний комплекс «Фортчні вали» прийшли керівники області та міста. Хвилиною мовчання та покладанням квітів учасники скорботного заходу віддали шану пам'яті полеглих партизан і підпільників.

Театрально-концертне життя

У вересні відкрився 30 концертний сезон дитячої філармонії для дітей загальноосвітніх закладів у рамках мистецького проєкту «Завітайте до нас». У день відкриття на сцені виступив ансамбль «Єлисавет-ретро», співали кращі солісти філармонії.

Академічний обласний український музично-драматичний театр ім. М. Кропивницького

4 вересня у театрі ім. М. Кропивницького відбулася прем'єра вистави «Ladie's night». Нова вистава поставлена за п'єсою двох новозеландців Ентоні Мак-Картена та Стефена Сінклера «Ladie's night» (Жіночий вечір).

На початку вересня відбулися гастролі Миколаївського академічного художнього російського драматичного театру з виставами «Оскар» та «Диваки».

Академічний обласний театр ляльок

26, 27 вересня відбулися прем'єрні вистави «Карлик Ніс» та «Як Микита з ярмарку йшов».

Музейна справа

Обласний музей мистецтв

Виставки:

«Простір та гармонія Анатолія Губенка» – до 85-річчя від дня народження;
Розгорнуто експозицію до 105-річчя від дня народження Сергія Максимовича Солодовника;
Експозиція до річниці пам'яті члена Національної спілки художників України Віктора Френчка (1949-2019);

«Художник і місто» – експозиція до Дня міста.

«Театральне сьйво Степової Еллади» – до 50-річчя заснування Всеукраїнського свята театального мистецтва «Вересневі самоцвіти».

Заходи:

Знаний кропивницький філокартист Юрій Тютюшкін до Дня міста передав до музею мистецтв матеріали про життя і творчість художника-земляка Леоніда Корнєєва (1922-2009). Серед отриманих матеріалів є чимало світлин та замальовок митця.

З 11 по 23 вересня в проходила мистецька акція-пленер, приурочена до 50-го ювілейного фестивалю театального мистецтва «Вересневі самоцвіти». Серед відомих митців, які взяли участь у пленері – Андрій Хворост, Валерій Давидов, Ольга Краснопольська.

Презентація до ювілейних «Вересневих самоцвітів». Були висвітлені як загальновідомі так і недосліджені сторінки заснування свята театрального мистецтва. Інформація про створення фестивалю бралася зі спогадів очевидців та першоджелел.

Містична моновистава за оповіданням українського письменника-прозаїка Володимира Даниленка «Малюнок на замерзлому вікні».

«Малярська спадщина Володимира Винниченка» – виставковий проєкт, присвячений 140-річчю від дня народження земляка, письменника, драматурга, художника, політичного і державного діяча Володимира Кириловича Винниченка.

Обласний краєзнавчий музей

Виставки:

Інформаційно-просвітницька виставка «Тріумф Людини. Мешканці України, які перемогли ГУЛАГ», підготовлена Українським інститутом національної пам'яті спільно з Центром досліджень визвольного руху та Національним музеєм-меморіалом жертв окупаційних режимів «Тюрма на Лонцького».

Вихованці арт-студії «Совушка» презентували виставку творчих робіт до Дня міста Кропивницького, на яких зобразили архітектурні пам'ятки обласного центру. Виставку назвали «Портрет міста: Архітектурні перлини Якова Паученка».

Святковий вернісаж відбувся під відкритим небом біля обласного краєзнавчого музею, а потім перемістився в музейну залу.

«Народні месники Кіровоградщини» – виставка до Дня партизанської слави.

Відвідувачі мали змогу ознайомитися з подвигами наших земляків, героїв підпільно-партизанського руху на Кіровоградщині.

«Улюбленці публіки – актори-кропивничани К. Параконьєв та Г. Рябовол» – виставка про творчі долі митців та створені ними незабутні сценічні образи. Експозиція привертає увагу до театральної історії рідного краю – колиски українського національного професіонального театру.

Заходи:

Відомий колекціонер Юрій Тютюшкін зробив черговий подарунок обласному краєзнавчому музею. Напередодні Дня міста він передав цій державній установі частину власної колекції історичної цегли, черепиці, кахлів та інших предметів.

Презентація книг Ніни Бабанської «Золоті стежини Кіровоградщини» та «Крилаті скарби Кіровоградщини». До обговорення представлених книг долучилися відомі краєзнавці та дослідники природи області.

У відділі обласного краєзнавчого музею – меморіальному музеї М. Л. Кропивницького відбувся тематичний захід, присвячений Дню міста. До участі у ньому було запрошено кандидата історичних наук Юрія Станіславовича Митрофаненка.

У меморіальному музеї М. Л. Кропивницького відбулися музейні читання, лейтмотивом яких стала постать Марка Кропивницького в різних іпостасях – театрального діяча, письменника, просто людини. Цього дня дослідники його життя та творчості представили свої напрацювання вшановуючи 180-ту річницю від дня народження митця, 175-ту річницю від дня народження І. Карпенка-Карого (Тобілевича) а також 50-ту річницю фестивалю «Вересневі самоцвіти».

Художньо-меморіальний музей О. Осмьоркіна

Заходи:

Виставка дитячих робіт вихованців Арт-студії «Соловушка» під назвою «Портрет міста: архітектурні перлини Якова Паученка», присвячена Дню міста. Демонструвались пленерні роботи вихованців студії, створені протягом літа.

«Місто. Митці» – віртуальна фотовиставка відомого фотохудожника. члена Національної спілки журналістів України Олександра Шулешка до Дня міста. Музей підготував тематичний буклет фотовиставки.

Напередодні відзначення Дня міста співробітники музею взяли участь у просвітницькому заході в кропивницькій книгарні «Є». В рамках лекторію відбулася бесіда на тему: «Місто, яке створив Андрій Ліпатов.»

Літературно-меморіальний музей І. Карпенка-Карого

Заходи:

Презентація збірки віршів Арсена Тарковського «Політ Джмеля» у перекладі відомої журналістки Світлани Орел. Захід проходив в саду музею. Під живий оркестр звучали записи віршів у виконанні самого Арсенія Тарковського, а потім Світлана Орел читала свої українські версії.

Театралізоване свято «Осінній вечір у Тобілевичів».

Захід присвячено 175-й річниці від дня народження видатного драматурга й театрального діяча Івана Карпенка-Карого (Тобілевича) та 25-річчю музею. В рамках заходу експонувалась фотовиставка «Свята й будні музею Івана Карпенка-Карого» та демонструвався фільм про його історію й сьогодення, створений творчим об'єднання студентів музичного коледжу «Натхнення».

Галерея «Єлисаветград»

Виставки:

• В галереї експонувались живописні полотна художниці Людмили Ганушевич яка проживає у Ржищеві Київської області.

Боти мисткині зберігаються у приватних колекціях України, Америки, Туреччини, Литви. Під час відкриття виставки в Кропивницькому кілька своїх робіт Людмила Віталіївна передала до благодійного фонду «Щаслива дитина – квітуча Україна».

Просвітництво. Аматорство

Кропивницький краєзнавець Юрій Тютюшкін напередодні Дня міста запропонував переглянути зібрані ним металеві значки, пов'язані з історією рідного краю. Колекція є своєрідним історичним джерелом знань і уявлень про минуле міста на Інгулі.

В рамках святкування Дня міста та традиційних «Вересневих самоцвітів» творче об'єднання «Парус» зробило свій літературний внесок у культуру рідного краю і презентувало книги, випущені авторама у цьому році.

Фестивалі

З 23-27 вересня в області проходив ювілейний 50-й фестиваль театрального мистецтва «Вересневі самоцвіти». Цього року його назвали Veresfest (Вересфест).

Розпочався фестиваль грандіозною ходою театральних, музичних, хореографічних колективів області вулицями міста. За час фестивалю кропивничанам показали понад два десятка вистав провідних українських театрів, серед яких шість прем'єрних.

Найбільш помітні – вистава Одеського академічного театру ім. В. Василька «Одруження», вистава творчої майстерні Національного центру театрального мистецтва ім. Л. Курбаса «Театр у кошику», «Я йду, Христе», вистава Львівського академічного театру естрадних мініатюр «І люди, і ляльки» «Пустостан».

Відбулися виступи аматорських колективів та солістів з усієї Кіровоградщини. Своє мистецтво представили художники, письменники і поети під час триденного книжкового ярмарку «Книговир – 2020», пройшли майстер-класи з різних ремесел цікаві музичні програми, пленери, конкурс «Степова красуня». Безпосередньо на Хуторі Надія відбулися святкові заходи, серед яких нагородження переможців обласного огляду-конкурсу аматорських колективів «Театральна весна Кіровоградщини» та вистава Івано-Франківського драмтеатру імені Івана Франка «На Західному фронті без змін» за романом Е. М. Ремарка, яка стала окрасою святкового дійства, безліч інших непересічних творчих заходів.

Фотосправа

20 вересня державний заповідник-музей Івана Карпенка-Карого (Тобілевича) «Хутір Надія» зустрів делегації Спільноти творчих фотографів Криворіжжя та учасників фотоклубу «Колаж» обласного центру народної творчості, які взяли участь у відкритому фотоплєнері «Кропивницький та «Хутір Надія» запрошують.»

Організатори фотоплєнеру – фахівці обласного центру народної творчості мали за мету не лише провести спільний захід з фотомайстрами Криворіжжя, а й популяризувати туристичні маршрути Кіровоградщини.

Бібліотечна справа

ОУНБ ім. Д. Чижевського

Масові заходи:

Презентація випуску журналу «Степ» № 1-2 за 2020 р., присвяченого 50-річчю свята «Вересневі самоцвіти» – засідання обласного літературного об'єднання «Степ»;

Вулична акція до Міжнародного дня грамотності (майстер-клас з плетіння браслетів, ребуси, гра на знання рідної мови);

«Край безсмертних, оспіваний музами» – презентація красназавчої екскурсії-подорожі. Спільна робота інформаційно-туристичного сектору ОУНБ ім. Д.І. Чижевського та музею музичної культури ім. Кароля Шимановського;

«Електронні бібліотеки для навчання» – віртуальна виставка;

«З ІТ на ТИ» – онлайн-квест;

Zoom-семінар для вчителів німецької мови області (разом з обласним інститутом післядипломної педагогічної освіти ім. В. Сухомлинського (КОШПО));

Засідання мистецького клубу «Знай наших» присвячене екранізації п'єс І. К. Карпенка-Карого «Наймичка», «Мартин Боруля», «Суєта», «Безталанна», «Сто тисяч», «Хазяїн»;

«Театральна Легенда: Константин Параконьєв» – зустріч присвячена 100-річчю від дня народження; #bookfacefriday на інстаграм;

«Осінні посиденьки» – вулична акція (книжкові виставки «Літературні новинки», «Осінь – це час закохатися у нову книгу», скринька передбачень, вікторина «Що Ви знаєте про Європу?», майстер-клас зі створення книжкових закладінок);

«За чисте довкілля» – екологічна акція до Всесвітнього дня чистоти;

Презентація прозової книги Олени Надутенко «Фатальна вдача» та поетичних збірок Галини Мітько «Спасибо жизнь», Івана Кучерявого «Притулюся серцем», Тетяни Маркової «Татьянин день», Анатолія Чечеля «Коли плачуть берези» та «Зелена молитва», Наталії Бідненко «Приходи в мою радість», Антоніни Корінь «Зри в корінь»;

«Знаменні дати м. Єлисаветграда» – медіа проєкт;

«Жіноче здоров'я. Секс та гармонія» – інтерактивна-бесіда з лікарем-гінекологом;

Участь у відзначенні Всеукраїнського свята театрального мистецтва «Вересневі самоцвіти» (інтелектуальна гра «Театральний калейдоскоп», виставка-інсталяція «Літературно-театральний кошик», головоломки «Театральні каруселі», вікторина «Жарти з корифеями», виставка «Маски, персонажі, реквізити»);

«Споріднені душі» – презентація поетичної збірки Ольги Вашеки;

«Умови безпечного навчання в умовах пандемії COVID-19» – лекція-бесіда від лікаря-епідеміолога обласного лабораторного центру;

Концерт з творів Ф. Шопена за участю викладачів та студентів музичного коледжу;

«Вся неправда про ВІЛ/СНІД: розвінчуємо популярні міфи» – лекція та експрес-тестування ВІЛ, огляд літератури (фахівець Кіровоградського обласного центру профілактики та боротьби зі СНІДом);

«Красназнавство: Центральний регіон» – засідання клубу;

Всеукраїнський день бібліотек;

Творча зустріч із Галиною Кузьменко;

Концерт камерного оркестру «Концертіно» Кіровоградської обласної філармонії під керівництвом Наталії Хілобокової;

Підбиття підсумків обласного конкурсу на допомогу екологічній просвіті населення «Збережемо довкілля для майбутніх поколінь».

Книжкові виставки:

- «Гарно того вчити, хто хоче все знати» – відкритий перегляд до Дня знань;
- «Жіночі питання» до Міжнародного дня гінекологічного здоров'я;
- «Велика щирість, чиста, як сльоза» – до 75- річчя від дня народження Людмили Михайлівни Скирди;
- «Освіта і знання – запорука успішної долі»;
- «Партизанськими стежками» – до Дня партизанської слави;
- «Звернемось до словника»;
- «Мода на володіння іноземними мовами не проходить ніколи!» – до Європейського Дня мов;
- «Літературна Європа» – до Європейського дня мов;
- «Серце – найважливіший орган нашого тіла» – до Всесвітнього дня серця;
- «Слово про І. Карпенко-Карого» – до 175- річчя від дня народження Івана Карповича Карпенка-Карого;
- «Бабин Яр – трагедія народу України» – презентація книжкової виставки-реквієм;
- «Милосердя – краса душі» – до Дня усиновлення;
- «Літературні новинки»;

Книжкові виставки нових надходжень:

- «Книжковий арсенал – 2020»;
- Краєзнавчий вісник»;
- «Слова, слова, слова...».

Календар мистецтв:

100 років від дня народження Сергія Федоровича Бондарчука (1920–1994), українського та російського актора, режисера, педагога.

Літературний календар:

- 130 років від дня народження А. Крісті;
- 60 років від дня народження О. Забужко;
- 175 років від дня народження І. Карпенка-Карого;
- 50 років від дня народження Дари Корній.

Медичний календар:

- «День фізичної культури і спорту України»;
- «День фармацевтичного працівника України»;
- «Всесвітній день контрацепції».

Навчальні заняття (тренінги, семінари):

- «Соціальні мережі в роботі бібліотекаря: теорія і практика» – вебінар;
- «Основи комп'ютерної грамотності. Основи роботи в Інтернет» – проведення тренінгів для літніх користувачів;
- «Допомога на відстані: електронні послуги в бібліотеці» – тренінг з електронного урядування;
- Семінар-практикум для бібліотекарів Бобринецького району;
- Індивідуальні консультації, заняття.

Творчі виставки:

- «Переможці» – презентація виставки рідкісних фотографій з архіву приватної колекції Віталія Постолатія до Дня пам'яті початку Другої світової війни;
- «Урбаністичні «пейзажі» спільного проживання» – ековиставка;
- «Осінні посиденьки» – вулична акція;
- «Тріумф людини. Мешканці України, які перемогли ГУЛАГ» – мандрівна виставка;
- «Маруся Нікіфорова: міф і реальність» – виставка однієї фотографії;
- «Менше сміття – краще життя» – до Всесвітнього дня чистоти фотовиставка Євгена Скачка;
- Протягом місяця відбулися засідання клубів: розмовної англійської мови Speaking Club, розмовної англійської мови zoom meeting, розмовної французької мови, літературного об'єднання «Парус», «Степ», Вищої Народної школи, громадського об'єднання «Єлисаветградський узвіз», клубу народних

ремесел «Ниточка», клубу «Муза».

Обласна бібліотека для юнацтва ім. Є. Маланюка

Масові заходи:

«Не дозволяй собою маніпулювати» – тренінг;
«Штучний інтелект технології, що формують майбутнє» – скайп школа;
«Велешкола з безпеки руху» – година безпеки;
«Легенди старого міста» – віртуальна екскурсія;
«Інтелект і здоров'я» – урок здоров'я, вікторина;
«Театр – це його життя» – до 175-річчя від дня народження І. Карпенка-Карого, зустріч із фахівцями Кропивницького міського літературно-меморіального музею І. Карпенка-Карого (із циклу «Мистецькі студії»);

Презентація книги Кирила Поліщука «Пташиний цвинтар» (із циклу «Дегустація літературних новинок»);

День краєзнавства «Кіровоградщина – квітучий край, культури й мови рідної краса» – до Дня міста:
– «Впізнай вулицю на старих світлинах» – вікторина;
– «Кропивницький у фотографіях» – фотоекскурсія;
– «Лауреати обласної літературної премії імені Є. Маланюка Випуск 5» – презентація бібліографічного покажчика.

Перегляд фільму «Фантастичні звірі і де їх шукати» (із циклу «Кіноп'ятниця»);

Цикл заходів в рамках відзначення 50-го Всеукраїнського свята театрального мистецтва «Вересневі самоцвіти» та виставки-ярмарку «Книговир»: – Локація бібліотеки в парку «Ковалівський»;

- Онлайн-зустріч членів літературного молодіжного клубу «Ліра» (Кіровоградська ОБЮ ім. Є. Маланюка) та «Клубу анонімних книголюбів» (Полтавська ОБЮ ім. О. Гончара).

XII-й фестиваль молодіжної книги на вулиці Дворцовій – до Всеукраїнського дня бібліотек – вулична акція.

Оформлено книжкові виставки, тематичні полиці, виставки робіт:

Толерантність: свобода бути різними;

Українське слово йде до тебе (книги, видані за державною та обласною програмами книговидавництва та книгорозповсюдження);

Б. Хмельницький – фундатор української державності;

Країни Центральної Європи (із циклу «Європейське розмаїття: спадщина та цінності»);

Партизанська слава повік не померкне – до Дня партизанської слави;

Життя і сцена: І. Карпенко-Карий – до 175-річчя від дня народження;

Фердинанд Порше: завжди попереду – до 145-річчя від дня народження німецького конструктора;

Місцеві вибори – 2020: твоя життєва позиція;

Слово о полку Ігоревім: відчуття на дотик епохи (835 років тому написано «Слово»);

Пізнаймо світ через кінематограф – до Дня українського кіно;

«Театр – шлях до світла душі» (в рамках дня краєзнавства «Кіровоградщина – квітучий край, культури й мови рідної краса»);

Від фортеці – до міста – до Дня міста;

Плунуть століття над степовим краєм – до Дня міста;

«Увага! На горизонті НЛО!» – нові літературні об'єкти;

«Дари осені» – виставка творчих робіт студентів фізико-математичного факультету ЦДПУ ім. В. Винниченка.

Проведено засідання клубів за інтересами:

«Наррі-майстерня»;

«Дерево щастя» – майстер-клас на базі МЦ «Сильні духом»;

Клуб «Ліра»:

- В гостях у «Ліри» – молодий літератор Кирило Поліщук

«Школа інформаційного комфорту»:

- «Енциклопедії. Словники. Довідники» (методика пошуку інформації) – бібліотечний урок.

Обласна бібліотека для дітей ім. Т. Шевченка

До Дня Знань:

Онлайн вікторина «Моя рідна Батьківщина – має назву Україна»;

Книжкова виставка «В майбутнє з книгою»;

Мультимедійна презентація «Ми діти твої, Україно!»

Заходи проєкту «Онлайн розваги в дитячій кімнаті»:

ТМ «Осінній віночок»;

ТМ «Візерунки з листя» (гірлянда);

До Дня міста: краєзнавчі вебмандри «Наше місто від «А» до «Я».

До Тижня безпеки дорожнього руху:

- Книжкова виставка «Поспішай повільно!»;

- Інформаційний дайджест «Безпечний рух – твій вірний друг.»

Відеоурок з циклу «Лабораторія цікавих наук для дошкільнят «Експериментаріум» «Виверження».

До Всеукраїнського Дня бібліотек:

Book хвилинки за серією книг з віконцями «Дитяча полиця»:

Транспорт;

Підводний світ;

Вісімдесят хитромудрих запитань про...;

Книжкова виставка «SUPER books»;

Книготуса «Читаю зі смаком»;

Практичне заняття «Сьогодні я – бібліотекар!».

До 175-річчя від дня народження драматурга І. Карпенка – Карого (Івана Карповича Тобілевича):

Книжкова виставка «Сцена – мій кумир...»;

Літературний портрет «Іван Карпенко-Карий – неперевершений майстер драми 19 століття»;

Онлайн заходи Інтерактивної комунікативної платформи «Зелене світло» в рамках проєкту «Амбасадори безпеки»:

Ігрофест з настільних ігор «Зелене світло».

Участь бібліотеки у Всеукраїнському святі «Вересневі самоцвіти» в рамках книжкового фестивалю «Весняний книговир».

Мистецький простір з книгою:

Театралізоване відкриття Локації «Бібліотечна альтанка для дітей»;

Фотозона «З книгою у фокусі»;

Голосні читання книжок для дітей та малювання на мольбертах до прочитаних книжок.

Літературна тусовка з дитячими письменниками:

Літературний сніданок з дитячим письменником;

Голосні читання книжок для дітей;

Розважально-ігрова програма для дітей за участю дитячої письменниці.

Книга оживає:

Презентація та читання інтерактивних книжок;

Літературне чаювання за улюбленими книжками для дітей;

Бібліотечний квест супер-читачів для школярів.

Творча майстерня hand-made:

Книжковий хіт-парад;

Голосні читання та творчі майстерки «Намалюй улюбленого героя», «Я створюю книжку сам», «Закладка для книжки» тощо;

Інтерактивна онлайн гра «Літературні піжмурки».

Мандрівка бібліотекарів до першокласників – щотижня онлайн огляди книжкових новинок «Читай малюк!»